

Motion till riksdagen 2016/17:3624

av **Olle Felten och David Lång (båda SD)**

med anledning av prop. 2016/17:91 Tullbrottsdatalag

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom två år efter ikraftträdandet utvärdera lagen när det gäller dess huvudsyfte, att stärka och utveckla förutsättningar för att framgångsrikt och effektivt bedriva brottsutredningar inom Tullverket, och detta tillkännager riksdagen för regeringen.
2. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom två år efter ikraftträdandet utvärdera lagen när det gäller dess andra syfte, att skydda enskilda från otillbörligt intrång i den personliga integriteten, och tillkännager detta för regeringen.
3. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att inom två år efter ikraftträdandet utvärdera lagen när det gäller dess syfte att skapa goda samverkansmöjligheter mellan de brottsutredande myndigheterna och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Tullbrottsdatalagen är en lag som syftar till att skapa förutsättningar för att hantera data i tullbrottsutredningar. Samtidigt ska den bidra till att skydda människor från intrång i den personliga integriteten, som inte är relevant utifrån ett utrednings- eller brottsperspektiv.

Den grundläggande principen måste vara att brottsutredningar ska förenklas och underlättas. Att använda modern datateknik i brottsutredningar är därför en självklarhet och en fråga som tydligt måste bejakas och utvecklas.

Utbytet av information mellan brottsutredande myndigheter är en viktig fråga för att man effektivt ska kunna beivra organiserad brottslighet, eftersom många brottslingar verkar i olika sammanhang som hanteras av olika brottsbekämpande myndigheter.

Utredning av primära tullbrott, eller sekundära brott, får inte hämmas av att myndigheterna ska tvingas avstå informationsutbyte av sekretesskäl och/eller skäl som

skydd av misstänkt inblandades personliga integritet. Enskildas personliga integritet måste skyddas mot offentlighet under pågående utredning genom att utredningen är sekretessbelagd, men de utredande instanserna måste kunna dela relevant information på ett effektivt sätt.

Den personliga integriteten bör skyddas så långt det är rimligt utifrån detta perspektiv, men en värdering måste också göras med utgångspunkt från vems integritet eller vad som ska skyddas i första hand, människor som på goda grunder är föremål för brottsutredningar eller förmågan att beivra brottslig verksamhet. Detta perspektiv belyses alltför sparsmakat i regeringens proposition, vilket är mycket förvånande, då hela den brottsbekämpande verksamheten inom Tullverket går ut på att skydda samhället mot brottslingar.

Regeringen resonerar visserligen kring ändamålsfrågan i kapitel 10 i propositionen, men förlorar alltför ofta fokus på den viktigaste frågan, dvs. brottsutredandets behov av informationshantering. Vi anser därför att risken för att lagen inte uppfyller sitt huvudsyfte, nämligen att skapa förutsättningar för en effektiv brottsbekämpning, är påtaglig.

En annan aspekt på integritetsfrågorna är att man ska anses oskyldig till dess att man är dömd. Det är en viktig princip, varför frågan om sekretess för alla handlingar där personuppgifter förekommer i en brottsutredning är central. I vart fall fram till dess att en dom i ärendet har vunnit laga kraft. Medier eller andra aktörer, bortsett från de misstänkta själva, ska inte ha tillgång till något material i brottsutredningar som omfattar personuppgifter, i vart fall inte fram till dess att åtal väcks.

Skulle det visa sig att oskyldiga drabbats av ett oskäligt intrång i den personliga integriteten på grund av brister i hanteringen bör det finnas möjlighet att få dels upprättelse, dels ett skadestånd som svarar mot den skada som personen har åsamkats. Dessa frågor hanteras redan i dag, men bör också vara föremål för uppföljning, för att det ska gå att avgöra om detta skydd behöver stärkas ytterligare.

Olle Felten (SD)

David Lång (SD)